

Ο περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων Νόμος του 1989 εκδίδεται με δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 117 του 1989

ΝΟΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΝΟΗΤΙΚΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ, ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΕΠΕΙΔΗ η αξιοπρεπής διαβίωση και κοινωνική ασφάλιση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου, κατοχυρωμένο από το Άρθρο 9 του Συντάγματος και την αρχή της ισότητας έναντι του Νόμου και της Διοίκησης που επίσης κατοχυρώνεται από το Άρθρο 28 και εξυπακούει την παροχή στα αδύνατα μέλη της κοινωνίας των αναγκαιών μέσων για διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς επίσης και τις διακηρύξεις της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών του 1971 και 1975 για τα δικαιώματα των νοητικά καθυστερημένων ατόμων, ως και τις υποχρεώσεις της πολιτείας έναντι μελών της που μειονεκτούν, όπως διακηρύσσονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που έχει επικυρωθεί με τον Κυρωτικό του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτου Νόμο του 1967 και

Προσίμων.

4 του 1967.

ΕΠΕΙΔΗ είναι επιβεβλημένη και η θέσπιση νόμου που να καθορίζει τα δικαιώματα των νοητικά καθυστερημένων ατόμων, τον προσδιορισμό του πλαισίου των υποχρεώσεων της πολιτείας έναντι τους ως επίσης και άλλες συναφείς πρόνοιες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων Νόμος του 1989.

Συνοπτικός τίτλος.

2. Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού και εκτός αν διαφορετικά προκύπτει από το κείμενο:

Ερμηνεία.

«Ανάπηρος» σημαίνει νοητικά καθυστερημένο άτομο·

«Διαχειριστής» περιλαμβάνει επίτροπο ή παραλήπτη·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή που ιδρύεται με βάση το άρθρο 5·

«Κατάλληλη Σχολή» σημαίνει σχολείο ή υπηρεσία στο οποίο εφαρμόζεται πρόγραμμα ειδικό για νοητικά καθυστερημένα άτομα·

«Νοητικά καθυστερημένο άτομο», εκτός αν διαφορετικά ορίζεται για τους σκοπούς άλλου Νόμου, σημαίνει πρόσωπο οποιασδήποτε ηλικίας που είναι μόνιμα ανίκανο να εξασφαλίσει μόνο του όλες ή μερικές από τις απαραίτητες ανάγκες για ομαλή ατομική ή κοινωνική διαβίωση λόγω ελλειπούς ανάπτυξης ή ανεπάρκειας, εκ γενετής ή μη, των νοητικών του δυνατοτήτων·

«Ταμείο» σημαίνει το Ταμείο που ιδρύεται με βάση το άρθρο 11·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

«Ψυχοπαιδαγωγική Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή που έχει συσταθεί με βάση το Νόμο περί Ειδικής Εκπαίδευσης.

47 του 1979.

Βασικά
δικαιώματα
νοητικά
καθυστε-
ρημένων
ατόμων.

3.—(1) Το νοητικά καθυστερημένο άτομο δικαιούται αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής ασφάλισης ανάλογα προσαρμοσμένης στις ανάγκες και ικανότητές του. Η ευθύνη για τη νομική κατοχύρωση και πλήρη ασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών βαρύνει την πολιτεία. Αποτελεί ευθύνη της πολιτείας η παροχή στο καθυστερημένο άτομο των αναγκαίων μέσων φροντίδας και περίθαλψης για διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, υγιούς διαβίωσης και ανάπτυξης στο βαθμό που οι δυνατότητές του το επιτρέπουν.

(2) Αφού τηρηθούν οι διατάξεις του εδαφίου (3) του παρόντος άρθρου και του άρθρου 4, αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας να κατοχυρώνει την αξιοπρέπεια του νοητικά καθυστερημένου ατόμου και να παρέχει ή συνεισφέρει ανάλογα με τις ανάγκες του φροντίδα, περίθαλψη και βοήθεια που θα περιλαμβάνει:

- (α) Ειδική εκπαίδευση σε κατάλληλα σχολεία ή κέντρα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης·
- (β) ιδρυματική διαμονή, φροντίδα και περίθαλψη·
- (γ) δημιουργία ευκαιριών για επαγγελματική αποκατάσταση·
- (δ) φροντίδα και βοήθεια στο σπίτι όπου το νοητικά καθυστερημένο άτομο διαμένει με γονείς ή συγγενείς·
- (ε) εξασφάλιση διαμονής και φροντίδας του καθυστερημένου ατόμου που διαμένει με γονείς ή συγγενείς μετά το θάνατό τους ή όταν αυτοί καταστούν ανίκανοι να προσφέρουν την αναγκαία φροντίδα στο καθυστερημένο άτομο·
- (στ) ευνοϊκή μεταχείριση στο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων·
- (ζ) λήψη νομοθετικών μέτρων για προστασία του νοητικά καθυστερημένου ατόμου στον κοινωνικό χώρο·
- (η) παροχή αναγκαίας βοήθειας για κοινωνικοποίηση νοητικά καθυστερημένων ατόμων και ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό σύνολο στο βαθμό που οι ικανότητές τους το επιτρέπουν· και
- (θ) διορισμό κατάλληλων προσώπων για τη διαχείριση των περιουσιών και για την προστασία των συμφερόντων των νοητικά καθυστερημένων ατόμων.

(3) Οι πρόνοιες του εδαφίου (2) δεν απαλλάσσουν τους γονείς από τις υποχρεώσεις τους έναντι των παιδιών τους.

Υποχρεώσεις
πολιτείας.

4. Η πολιτεία αναλαμβάνει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των αναπήρων ως εκτίθενται στο άρθρο 3 άμεσα ή έμμεσα, μερικώς ή εξ' ολοκλήρου ως θέμα προτεραιότητας μέσα στα πλαίσια των κρατικών δυνατοτήτων λαμβάνοντας υπόψη και τις διαπιστώσεις της Επιτροπής για τις ανάγκες καθυστερημένων ατόμων.

Επιτροπή.

5.—(1) Ιδρύεται επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων» η οποία θα απαρτίζεται από αριθμό μελών που δε θα είναι μικρότερος των έξι (6) ούτε μεγαλύτερος των δώδεκα (12) και τα οποία θα διορίζονται από τον Υπουργό για την εκτέλεση των καθηκόντων που παρέχονται σ' αυτή από τον παρόντα Νόμο. Ο Υπουργός δύναται με απόφασή του να τροποποιήσει την πρόνοια του παρόντος άρθρου, όσο αφορά τον αριθμό των μελών.

(2) Από τα μέλη της Επιτροπής τα μισά θα πρέπει να είναι κρατικοί λειτουργοί και θα είναι γνωστά ως τα κρατικά μέλη, και τα υπόλοιπα θα είναι ιδιώτες και θα είναι γνωστά ως μέλη ιδιώτες. Οι Υπουργοί Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Παιδείας θα υποδεικνύουν ονομαστικά από ένα τουλάχιστο λειτουργό του Υπουργείου τους για διορισμό ως κρατικό μέλος της Επιτροπής. Τα

μέλη ιδιώτες θα διορίζονται από γονείς και αδελφούς αναπήρων που θα υποδεικνύονται από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Γονέων Καθυστερημένων Ατόμων.

(3) Ο Υπουργός διορίζει ένα από τα μέλη της Επιτροπής ως Πρόεδρο και άλλο ένα ή περισσότερα ως αναπληρωτή πρόεδρο ή αναπληρωτές προέδρους. Ο πρόεδρος της Επιτροπής θα πρέπει να είναι κρατικό μέλος και σε περίπτωση ισοψηφίας, θα έχει δεύτερη ψήφο.

(4) Αφού τηρηθούν οι διατάξεις των εδαφίων (6) και (7) η θητεία της Επιτροπής είναι τέσσερα (4) χρόνια.

(5) Σε περίπτωση κατά την οποία ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή άλλο κρατικό μέλος της παύσει να κατέχει την οργανική θέση που κατείχε κατά το χρόνο του διορισμού του λόγω αφυπηρέτησης ή μετάθεσης σε άλλο Υπουργείο, ο Υπουργός τερματίζει το διορισμό του και προβαίνει σε διορισμό νέου μέλους για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας της Επιτροπής:

Νοείται ότι, μέχρις ότου τερματιστεί ο διορισμός του και γίνει νέος διορισμός, το κρατικό μέλος το οποίο θα αντικατασταθεί θα συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του ως πρόεδρος ή μέλος της Επιτροπής για περίοδο η οποία δε θα υπερβαίνει τις πέντε (5) εβδομάδες. Κατά την εκπνοή της περιόδου αυτής η θέση θα θεωρείται κενή και ο διορισμός τερματισθείς.

(6) Ο Υπουργός δύναται ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (5) του παρόντος άρθρου οποτεδήποτε να τερματίσει το διορισμό του Προέδρου, Αναπληρωτή Προέδρου ή Μέλους, κρατικού ή μη, για τους ίδιους λόγους που τερματίζονται οι υπηρεσίες επιτρόπων εμπιστευμάτων. Χωρίς περιορισμό της γενικής αυτής πρόνοιας, ο Υπουργός δύναται οποτεδήποτε να τερματίσει το διορισμό Προέδρου, Αναπληρωτή Προέδρου ή Μέλους, κρατικού ή μη, αν

- (α) λόγω ασθένειας δεν είναι σε θέση να μετέχει στις συνεδρίες Επιτροπής,
- (β) απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδρίες της Επιτροπής,
- (γ) λόγω απρεπούς συμπεριφοράς στον ιδιωτικό ή δημόσιο βίο του, καθίσταται ανεπιθύμητος στην εκτέλεση των καθηκόντων του ως Προέδρου ή Μέλους της Επιτροπής, και
- (δ) τούτο είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

(7) Ο Πρόεδρος, Αναπληρωτής Πρόεδρος ή Μέλος της Επιτροπής δύναται να υποβάλει οποτεδήποτε ιδιογράφως παραίτηση απευθυνόμενη προς τον Υπουργό και η οποία θα έχει ισχύ σε πέντε (5) εβδομάδες από την ημέρα που υποβάλλεται ή από την ημέρα που ο Υπουργός διορίζει νέο μέλος της Επιτροπής σε αντικατάσταση του παραιτηθέντα, αν τούτο συνέβαινε πριν την εκπνοή των πέντε (5) εβδομάδων.

(8) Κενές θέσεις που δημιουργούνται για οποιοδήποτε λόγο, πληρούνται με διορισμό νέων μελών για την υπόλοιπη περίοδο της θητείας της Επιτροπής:

Νοείται ότι η εγκυρότητα οποιασδήποτε πράξεως ή εργασίας της Επιτροπής δεν επηρεάζεται λόγω δημιουργίας κενής θέσεως, εφόσο ο αριθμός των μελών δεν είναι μικρότερος του μισού.

(9) Για τη λειτουργία της Επιτροπής καταρτίζονται από την ίδια Κανονισμοί οι οποίοι κατατίθενται στο Υπουργικό Συμβούλιο, προς έγκριση.

Αρμοδιότητες
της Επιτροπής.

6. Άνευ επηρεασμού άλλων νομοθετικών διατάξεων και εξουσιών η Επιτροπή θα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και καθήκοντα:

- (α) Την καταγραφή σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7 όλων των νοητικά καθυστερημένων ατόμων και τον καταρτισμό μητρώου με αναφορά στο είδος της αναπηρίας, στις ειδικές ανάγκες και προβλήματα και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τον ίδιο τον ανάπηρο, τους συγγενείς του και την περιουσία του,
- (β) τη συνεχή παρακολούθηση των προβλημάτων των αναπήρων και τον καταρτισμό εκθέσεων και εισηγήσεων σχετικά με την επίλυσή τους,
- (γ) τον καταρτισμό προγραμμάτων σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, για την εφαρμογή και υλοποίηση των δικαιωμάτων των αναπήρων και τον καθορισμό προτεραιοτήτων ανάλογα με τη σοβαρότητα και την οικονομική δαπάνη που η εφαρμογή ή υλοποίηση των δικαιωμάτων συνεπάγεται,
- (δ) την παρακολούθηση των ενεργειών και μέτρων που θα λαμβάνονται για την υλοποίηση και εφαρμογή των διακηρυχθέντων δικαιωμάτων των αναπήρων και τη συνεχή ενημέρωσή της για όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από άλλα τμήματα, λειτουργούς, οργανώσεις, σωματεία και άτομα, σχετικά με τα προβλήματα των αναπήρων,
- (ε) την παρακολούθηση της εφαρμογής του Νόμου αυτού και τον εντοπισμό τυχόν ατελειών με σκοπό την προώθηση τροποποίησής του,
- (στ) την κατάρτιση καταλόγου κατάλληλων προσώπων ή οργανισμών για διορισμό ως διαχειριστών, επιτροπών ή παραληπτών περιουσιών νοητικά καθυστερημένων ατόμων,
- (ζ) την κατάρτιση μητρώου και την περίληψη σ' αυτό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 9, όλων των ιδρυμάτων και υπηρεσιών που ασχολούνται με νοητικά καθυστερημένα άτομα,
- (η) την καθοδήγηση των ενδιαφερομένων για την ίδρυση και λειτουργία ιδρυμάτων και υπηρεσιών (ιδιωτικός τομέας) σχετικά με την αντιμετώπιση προβλημάτων των αναπήρων,
- (θ) την καθοδήγηση ιδιωτών σχετικά με εισφορές, δωρεές ή κληροδοτήματα που θα παραχωρούνται για την ανακούφιση ή αντιμετώπιση των αναγκών των αναπήρων,
- (ι) την αποδοχή από την ίδια την Επιτροπή ή υπόδειξη μέλους ή μελών της για προσωρινό διορισμό ως κηδεμόνων, διαχειριστών ή επιτρόπων του προσώπου ή της περιουσίας του ανάπηρου ατόμου, μέχρις ότου εξευρεθεί άλλο κατάλληλο πρόσωπο,
- (ια) την επιθεώρηση, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ιδρυμάτων και χώρων, όπου διαμένουν, εργοδοτούνται ή απασχολούνται νοητικά καθυστερημένα άτομα και την υποβολή εισηγήσεων αναφορικά με τις συνθήκες, τους όρους εργασίας και την ασφάλεια των αναπήρων,
- (ιβ) την παροχή κάθε είδους συμβουλής ή καθοδήγησης στους αναπήρους, στους συγγενείς και κηδεμόνες τους ή στους διαχειριστές ή επιτρόπους της περιουσίας τους,
- (ιγ) τη φροντίδα για την κατάλληλη απασχόληση των αναπήρων και για την τοποθέτησή τους σε κατάλληλα ιδρύματα, στέγες ή κέντρα και γενικά τη μόρφωση, εκπαίδευση και αποκατάστασή τους.

7.—(1) Η Επιτροπή καταρτίζει—

Κατάρτιση
Μητρώων.

- (α) Για σκοπούς στατιστικής και ερευνών, μητρώο νοητικά καθυστερημένων ατόμων. Το μητρώο αυτό θα είναι εμπιστευτικής μορφής και θα φέρει το χαρακτηριστικό «Α»,
- (β) για σκοπούς παροχής ωφελημάτων και, αφού τηρηθούν οι πρόνοιες των εδαφίων (2), (3) και (4) δεύτερο μητρώο νοητικά καθυστερημένων ατόμων που θα φέρει το χαρακτηριστικό «Β».

(2) Ο καταρτισμός του μητρώου «Β» γίνεται κατόπιν αιτήσεων που υποβάλλονται από γονείς, ή αν δεν υπάρχουν γονείς, από συγγενικά ή άλλα πρόσωπα τα οποία έχουν την κηδεμονία, φροντίδα ή/και επίβλεψη των νοητικά καθυστερημένων ατόμων.

(3) Η Επιτροπή θα περιλαμβάνει στο μητρώο «Β» και τα νοητικά καθυστερημένα άτομα για τα οποία δεν υπάρχει ένσταση για την περίληψή τους στο μητρώο αυτό. Η διαδικασία που ακολουθείται θα είναι η εξής. Η Επιτροπή επιδίδει ειδοποίηση προς τους γονείς ή, αν δεν υπάρχουν γονείς, προς συγγενικά ή άλλα πρόσωπα που έχουν την κηδεμονία ή φροντίδα και/ή επίβλεψη του νοητικά καθυστερημένου ατόμου. Στην ειδοποίηση θα αναφέρεται ότι η Επιτροπή προτίθεται να περιλάβει το νοητικά καθυστερημένο άτομο στο μητρώο «Β», αν μετά την παρέλευση 30 ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης δε γίνει γραπτή ένσταση από το γονέα, κηδεμόνα ή άλλο πρόσωπο προς το οποίο επιδόθηκε η ειδοποίηση. Αν υποβληθεί ένσταση, τότε η Επιτροπή δεν περιλαμβάνει το νοητικά καθυστερημένο άτομο στο μητρώο αυτό. Αν δεν υποβληθεί ένσταση, τότε μετά την παρέλευση της προαναφερόμενης προθεσμίας, η Επιτροπή περιλαμβάνει το νοητικά καθυστερημένο άτομο στο μητρώο αυτό.

(4) Η εξέταση των αιτήσεων για περίληψη στο μητρώο «Β» σύμφωνα με το εδάφιο (2), όπως και η περίληψη στο μητρώο αυτό από την ίδια την Επιτροπή σύμφωνα με το εδάφιο (3), γίνεται από την Επιτροπή στην ολομέλειά της και κατόπιν γνωμάτευσης της Ψυχοπαιδαγωγικής Επιτροπής.

(5) Νοητικά καθυστερημένα άτομα που καταγράφονται στο μητρώο «Β» περιλαμβάνονται ταυτόχρονα και στο μητρώο «Α».

(6) Η Επιτροπή με την καταχώρηση προσώπων στο μητρώο «Β» υποβάλλει σχετική έκθεση στον Υπουργό την οποία αφού εγκρίνει, η Επιτροπή προβαίνει στην έκδοση πιστοποιητικού με βάση το οποίο το νοητικά καθυστερημένο άτομο που αναφέρεται σ' αυτό δικαιούται όλων των ωφελημάτων που παρέχονται κατά καιρούς και κάτω από οποιοδήποτε νόμο σε άτομα με νοητική καθυστέρηση.

8. Η Επιτροπή, στην εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της, θα συμβουλευέται και συνεργάζεται με τις διάφορες οργανώσεις, ιδρύματα και σωματεία που ασχολούνται με θέματα ατόμων με νοητική καθυστέρηση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή αναπηρίας.

Συνεργασία
της Επιτροπής
με οργανώσεις.

9. Η Επιτροπή καταρτίζει μητρώο ιδρυμάτων, σωματείων, υπηρεσιών και οργανισμών που ασχολούνται με θέματα νοητικά καθυστερημένων ατόμων τα οποία λειτουργούσαν κατά την ημέρα της έναρξης της ισχύος του Νόμου αυτού.

Μητρώο
Ιδρυμάτων.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου αυτού, η Επιτροπή περιλαμβάνει στο μητρώο ιδρύματα, σωματεία, υπηρεσίες και οργανώσεις κατόπιν υποβολής και εξέτασης σχετικής αίτησης:

Νοείται ότι, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε πρόνοιες σε οποιοδήποτε άλλο νόμο, οι αρχές οι αρμόδιες για την έκδοση άδειας για την ίδρυση και λειτουργία ιδρυμάτων, σωματείων, υπηρεσιών και οργανώσεων για νοητικά καθυστερημένα άτομα δε θα επιτρέπουν την ίδρυση ή λειτουργία, αν δεν περιληφθεί το ίδρυμα στο μητρώο ιδρυμάτων της Επιτροπής.

Σύσταση
Συμβου-
λευτικής
Επιτροπής.

10.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο ιδρύει Συμβουλευτική Επιτροπή που απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες με σκοπό την παροχή βοήθειας στην Επιτροπή για καλύτερη εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της.

(2) Η σύσταση, αρμοδιότητες και λειτουργία της Επιτροπής ρυθμίζονται με Κανονισμούς τους οποίους εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ίδρυση
Ταμείου.

11.—(1) Ίδρύεται Ταμείο με την επωνυμία «Ταμείο Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων» για την επίτευξη και προώθηση των σκοπών του παρόντα Νόμου. Το Ταμείο θα είναι νομικό πρόσωπο και με το όνομά του θα έχει διαρκή διαδοχή και σφραγίδα καθορισμένου σχήματος και θα έχει εξουσία να κατέχει περιουσία, να συμβάλλεται, να εγείρει και να υπερασπίζει αγωγές ή άλλες νομικές διαδικασίες και γενικά να πράττει όλα όσα είναι απαραίτητα για τους σκοπούς της ίδρυσής του.

(2) Στο Ταμείο θα κατατίθενται όλες οι εισφορές, δωρεές, κληροδοτήματα και χορηγίες.

(3) Όλες οι συνεισφορές στο Ταμείο, οποιασδήποτε μορφής, θα θεωρούνται ότι γίνονται για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

(4) Το Ταμείο θα διαχειρίζεται η Επιτροπή η οποία θα συνέρχεται ειδικά ως Διαχειριστής του Ταμείου.

(5) Εκτός αν η συνεισφορά γίνεται για συγκεκριμένο σκοπό, η διάθεση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11, ποσών από το Ταμείο θα γίνεται κατά την κρίση της Επιτροπής με βάση τις προτεραιότητες και τα προγράμματα που κατά καιρούς θα καταρτίζει.

Κεφ. 41.

(6) Το αρμόδιο Δικαστήριο και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας θα έχουν και θα ασκούν σε σχέση με το Ταμείο τις ίδιες εξουσίες που έχουν σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμου, Κεφ. 41, ως εάν το Ταμείο είναι αγαθοεργό ίδρυμα και έχει εγγραφεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Νόμου και οι διαδικαστικοί θεσμοί που έγιναν με βάση το Νόμο αυτό θα ισχύουν σε οποιαδήποτε διαδικασία που εγείρεται με βάση τον παρόντα Νόμο. Για σκοπούς του εδαφίου αυτού, «Αρμόδιο Δικαστήριο» σημαίνει το Δικαστήριο το οποίο έχει αρμοδιότητα να επιλαμβάνεται θεμάτων σχετικών με τις πρόνοιες του περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμου, Κεφ. 41, ή άλλου Νόμου ο οποίος θα τροποποιούσε ή αντικαθιστούσε το Νόμο αυτό.

(7) Με την επιφύλαξη του εδαφίου (9) η Επιτροπή ως Διαχειριστής του Ταμείου δύναται να επενδύει και αξιοποιεί χρήματα του Ταμείου με οποιοδήποτε τρόπο θα έκρινε αναγκαίο για την ενίσχυση και καλύτερη ανάπτυξή του.

(8) Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να αποκτά κινητή και ακίνητη περιουσία στο όνομα του Ταμείου, να πωλεί και υποθηκεύει περιουσία του και γενικά να πράττει κάθε τι το αναγκαίο για την αξιοποίησή του.

(9) Σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει χρήματα του Ταμείου για σκοπούς επένδυσης ή ανάπτυξής του και το ποσό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί υπερβαίνει το μισό του συνόλου των καταθέσεων στο Ταμείο, τότε η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει την απόφασή της στον Υπουργό για έγκριση.

(10) Η Επιτροπή ως Διαχειριστής του Ταμείου με έγκριση του Υπουργού εκδίδει κανονισμούς για την καλύτερη λειτουργία του Ταμείου, περιλαμβανομένου του τρόπου διάθεσης των πόρων και της περιουσίας του Ταμείου.

12. Ανεξάρτητα από τη γενικότητα του προηγούμενου άρθρου η Επιτροπή θα έχει την ευθύνη να συμβάλλεται για την ίδρυση ή να ιδρύει ή να παρέχει βοήθεια στην ίδρυση εμπιστευμάτων ή να ενεργεί ως επίτροπος εμπιστεύματος από δωρεές ή κληροδοτήματα με καθορισμένο σκοπό και, εκτός αν διαφορετικά διαλαμβάνεται στο ιδρυτικό του εμπιστεύματος, η διαχείριση θα γίνεται με βάση Κανονισμούς που η Επιτροπή θα ετοιμάζε για τη διαχείριση του Ταμείου.

Συνεισφορές
για ειδικούς
σκοπούς.

13. Αφού τηρηθούν οι διατάξεις του άρθρου 15 η Επιτροπή με έγκριση του Υπουργού δύναται:

Παροχή
Υπηρεσιών
Εμπειρο-
γνώμωνων.

(α) Να αναλαμβάνει η ίδια τη διεξαγωγή ή να παρέχει βοήθεια στην ανάληψη από άλλους οποιασδήποτε επιστημονικής έρευνας ή μελέτης η οποία κατά την κρίση της είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών του Νόμου.

(β) Να προσλαμβάνει προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και πείρα πάνω σε μόνιμη ή μερική βάση για να την βοηθούν στην εκτέλεση των καθηκόντων της γενικά ή ειδικότερα για τη διεξαγωγή έρευνας ή μελέτης κάτω από τις πρόνοιες της προηγούμενης παραγράφου.

14. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις άλλων Νόμων για σκοπούς διορισμού κηδεμόνων ή διαχειριστών της περιουσίας νοητικά καθυστερημένων ατόμων θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες του περί Κηδεμονίας Ανηλίκων και Ασώτων Νόμου, Κεφ. 277, ή άλλου νόμου που τροποποιούσε ή αντικαθιστούσε αυτόν:

Κηδεμονία
και Διαχείριση
περιουσιών.
Κεφ. 277

Νοείται ότι για την εφαρμογή των προνοιών του περί Κηδεμονίας Ανηλίκων και Ασώτων Νόμου, και αφού τηρηθούν οι διατάξεις διαδικαστικών θεσμών που ισχύουν, θα πρέπει να κατατίθεται στο Δικαστήριο και να επισυνάπτεται, σε κάθε σχετικό έγγραφο ή αίτηση, έκθεση της Ψυχοπαιδαγωγικής Επιτροπής σχετικά με την ανάγκη διορισμού κηδεμόνα ή διαχειριστή ή διαχειριστών της περιουσίας αναπήρου.

15.—(1) Όποιος παραλαμβάνει περιουσία ή δέχεται μεταβίβαση περιουσίας οποιασδήποτε φύσεως από πρόσωπο το οποίο σε γνώση του είναι νοητικά καθυστερημένο, ανεξάρτητα αν αυτό έχει περιληφθεί ή όχι στους καταλόγους που ετοιμάζει η Επιτροπή σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3).

Αδικήματα.

(2) Όποιος έχει υπό τη φροντίδα και μεριμνά το νοητικά καθυστερημένο άτομο ανεξάρτητα αν η εν λόγω φροντίδα ή μέριμνα αναλήφθηκε δυνάμει διορισμού του ως κηδεμόνα με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 13 ή δυνάμει σύμβασης ή επιβλήθηκε σ' αυτόν διά νόμου ή έχει αναφύει λόγω συγγένειας ή λόγω οικειοθελούς πράξης του και εσκεμμένα:

(α) Παραλείπει, παραμελεί ή αρνείται να το εφοδιάσει με τα απαραίτητα χρειώδη για άνετη και υγιή διαβίωση·

(β) κακομεταχειρίζεται αυτό·

(γ) αρνείται να επιτρέψει σε οποιοδήποτε αρμόδιο λειτουργό την επιθεώρηση του χώρου και συνθηκών διαβίωσης ή εργασίας του εν λόγω αναπήρου,

διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3).

(3) Πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για αδίκημα κατά παράβαση των προνοιών του παρόντος άρθρου, υπόκειται σε φυλάκιση μέχρι 2 ετών ή σε πρόστιμο μέχρι £2,000 ή και στις δυο ποινές. Το Δικαστήριο στην περίπτωση καταδίκης για αδικήματα κατά παράβαση του εδαφίου (1) κέκτηται πρόσθετη εξουσία:

- (α) Να διατάξει την ακύρωση οποιασδήποτε μεταβίβασης περιουσίας και την επαναμεταβίβαση ή την επιστροφή περιουσίας που έχει γίνει ή έχει παραληφθεί κατά παράβαση των προνοιών του εδαφίου αυτού στον εν λόγω ανάπηρο, και
- (β) άνευ επηρεασμού άλλων νομοθετημάτων, διατάξεων και άλλων δικαιωμάτων τα οποία δυνατόν ο ανάπηρος να έχει, να διατάξει την καταβολή αποζημιώσεων μέχρι του ποσού το οποίο το Δικαστήριο στην ενάσκηση της ποινικής του δικαιοδοσίας δύναται να διατάξει με βάση τις πρόνοιες του περί Δικαστηρίων Νόμου ή άλλου νόμου ο οποίος θα τροποποιούσε ή αντικαθιστούσε αυτόν.

Ετήσια
Έκθεση.

16. Η Επιτροπή ετοιμάζει και υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο ετήσια έκθεση στην οποία θα περιλαμβάνεται γενική εκτίμηση της κατάστασης των δραστηριοτήτων της Επιτροπής και των εξελίξεων που έγιναν κατά την περίοδο που καλύπτει η έκθεση, καθώς επίσης και προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της Επιτροπής και του Ταμείου για τον επόμενο χρόνο.

Αναθεώρηση
αποφάσεων
από τον
Υπουργό.

17.—(1) Οι αποφάσεις της Επιτροπής με βάση τα άρθρα 6, 7 και 9 δύνανται με γραπτή αίτηση του παραπονουμένου να υποβληθούν στον Υπουργό για αναθεώρηση. Η αίτηση υποβάλλεται εντός δεκαπέντε ημερών από της κοινοποίησης σ' αυτόν της απόφασης της Επιτροπής. Ο αιτητής εκθέτει στην αίτησή του τους λόγους που προβάλλει για υποστήριξή της.

(2) Ο Υπουργός εξετάζει την αίτηση και εντός 30 ημερών κοινοποιεί την απόφασή του στον αιτητή:

Νοείται ότι ο Υπουργός, προτού εκδώσει την απόφασή του, δύναται κατά την κρίση του να ακούσει τον αιτητή ή να δώσει σ' αυτόν την ευκαιρία να εκθέσει τους λόγους που προβάλλει προς υποστήριξη της αίτησής του:

Νοείται περαιτέρω ότι ο Υπουργός, προτού εκδώσει την απόφασή του, δύναται να αναθέσει σε λειτουργό ή επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου του την εξέταση ορισμένων θεμάτων που αναφύονται στην αίτηση και την υποβολή σ' αυτόν του σχετικού πορίσματος της εξέτασης.

(3) Σε περίπτωση που ο αιτητής δεν είναι ικανοποιημένος με την απόφαση του Υπουργού δύναται να προσφύγει στο αρμόδιο Δικαστήριο, αλλά μέχρι την έκδοση της απόφασης από τον Υπουργό ή στην περίπτωση που δεν υποβάλλεται αίτηση για αναθεώρηση μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας που προβλέπεται στο εδάφιο (1) για την υποβολή της σχετικής αίτησης, η απόφαση της Επιτροπής δε θα είναι εκτελεστή.

Κανονισμοί.

18. Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Νόμου.